

Plemenitenje blaga

PLEMENITENJE = OBDELAVA
BLAGA

Spoznal/-a boš:

- zakaj blago plemenitijo ali obdelujejo,
- znal/-a boš naštetih in povedati nekaj o postopkih plemenitenja.

Kaj je plemenitenje blaga?

- To je obdelava blaga.
- To so vsi postopki, s katerimi v tovarni obdelajo blago.

Mislimo na postopke beljenja, barvanja, tiskanja, kosmatenja, nanašanja različnih snovi.

Zakaj plemenitijo blago?

Izboljšajo videz blaga

Videz blagu lahko izboljšajo s tem, ko blago belijo, barvajo tiskajo.

Spremenijo lastnosti blaga

Na blago nanašajo različne snovi in dosežejo, da se blago ne mečka, ne krči, ne gori, ne vpija vode ...

Kosmatenje

S postopkom kosmatenja spreminjajo videz in lastnosti blaga.

Beljenje in barvanje blaga

- Pobelijo bombaž in lan, ker vsebujeta na videz „umazano“ barvo. Po beljenju blago barvajo.
- Pobelijo tudi blago, ki ga kasneje barvajo v svetle barve.
- Včasih so barvali z naravnimi barvili (izvlečki od rastlin), danes uporabljajo sintetična ali umetna barvila.
- Barvajo v velikem stroju, kjer kroži voda in barvilo.

Tiskanje

- Lahko tiskajo različne vzorce v eni ali več barvah.

Spreminjanje lastnosti blaga (rečemo tudi apretiranje)

- Blagu dodajamo razne naravne in umetne snovi. S tem dosežemo, da se pri pranju in sušenju manj krči in mečka.
- Lahko nanašamo snovi, ki omogočajo, da blago ne prepušča vode, vetra (npr. vetrovka).
- Nanašajo pa tudi snovi, da zmanjšajo gorljivost blaga (npr. v letalu).

Kosmatenje

- To je postopek pri katerem gre blago preko valjev. Ti izvlečejo del vlaken.
- Tako postane blago mehko na otip in kosmato.
- Ker je blago kosmato, vlakna zadržijo več zraka in nam je v takem blagu bolj toplo.
- Uporablja se za zimska oblačila in zimsko posteljnino.

Pred prvo uporabo oblačila moramo oblačilo oprati

- Po teh vseh postopkih obdelave blaga, lahko blago vsebuje snovi, ki so zdravju škodljive. To je tudi eden od razlogov, da je potrebno novo oblačilo pred prvo uporabo oprati.